YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

5 päivänä kesäkuuta 2003 *

Asiassa C-145/01,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään A. Aresu, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään U. Leanza, avustajanaan avvocato dello Stato D. Del Gaizo, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY (EYVL L 61, s. 26), ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa Italian kuulumisesta Euroopan yhteisöihin johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi 29.12.1990 annetun lain nro 428 (yhteisön lainsäädännön vuodelta 1990 täytäntöönpaneva laki, GURI, täydennysosa 12.1.1991, nro 10) 47 §:n 5 ja 6 momentin,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

— joissa sallitaan se, että liikkeenluovuttajan ei tarvitse automaattisesti siirtää luovutuksensaajalle kaikkia työsopimuksia tai työsuhteita yrityksissä, joiden omaisuuden käyttämisestä velkojen maksuun on vahvistettu akordi, sekä yrityksissä, jotka on asetettu erityishallintoon, kun ne jatkavat toimintaansa siirron jälkeen, ja

— joissa ei säädetä "taloudellisessa kriisitilassa" oleviksi julistettujen yritysten osalta työntekijöiden ja työsopimuksesta tai työsuhteesta johtuvien velkojen siirrosta luovuttajalta luovutuksensaajalle,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari) sekä tuomarit R. Schintgen, C. Gulmann, F. Macken ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 10.4.2003 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.3.2001 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY (EYVL L 61, s. 26), ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa Italian kuulumisesta Euroopan yhteisöihin johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi 29.12.1990 annetun lain nro 428 (yhteisön lainsäädännön vuodelta 1990 täytäntöönpaneva laki, GURI, täydennysosa 12.1.1991, nro 10) 47 §:n 5 ja 6 momentin,

— joissa sallitaan se, että liikkeenluovuttajan ei tarvitse automaattisesti siirtää luovutuksensaajalle kaikkia työsopimuksia tai työsuhteita yrityksissä, joiden omaisuuden käyttämisestä velkojen maksuun on vahvistettu akordi, sekä yrityksissä, jotka on asetettu erityishallintoon, kun ne jatkavat toimintaansa siirron jälkeen, ja

— joissa ei säädetä "taloudellisessa kriisitilassa" oleviksi julistettujen yritysten osalta työntekijöiden ja työsopimuksesta tai työsuhteesta johtuvien velkojen siirrosta luovuttajalta luovutuksensaajalle.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Direktiivin 77/187/ETY II jaksossa, jonka otsikkona on "Työntekijöiden oikeuksien turvaaminen", ja sellaisena kuin se oli päivänä, jona komissio kehotti Italian tasavaltaa esittämään huomautuksensa väitetystä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, eli 16.7.1997, säädettiin seuraavaa:

"3 artikla

1. Ne luovuttajan oikeudet ja velvollisuudet, jotka johtuvat — — luovutuksen tapahtuessa voimassa olleesta työsopimuksesta tai työsuhteesta, siirtyvät tällaisen luovutuksen vuoksi luovutuksensaajalle.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että luovuttaja on — — luovutuksen jälkeen luovutuksensaajan ohella edelleen vastuussa työsopimuksesta tai työsuhteesta johtuvista velvollisuuksista.

2. — — luovutuksen jälkeen luovutuksensaajan on noudatettava kollektiivisen sopimuksen määräyksiä ja ehtoja kollektiivisen sopimuksen mukaan luovuttajaan sovelletuin edellytyksin, kunnes kollektiivinen sopimus lakkaa olemasta voimassa taikka uusi kollektiivinen sopimus tulee voimaan tai sitä aletaan soveltaa.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tällaisten määräysten ja ehtojen noudattamisaikaa niin, että se on kuitenkin vähintään yksi vuosi.

— —

4 artikla

1. Yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutus ei sellaisenaan ole peruste, jota luovuttaja tai luovutuksensaaja voi käyttää irtisanomiseen. Tämä säännös ei estä irtisanomisia työvoiman muutoksiin johtavista taloudellisista, teknisistä tai organisatorisista syistä.

— — "

3 Direktiiviä 77/187/ETY muutettiin 29.6.1998 annetulla neuvoston direktiivillä 98/50/EY (EYVL L 201, s. 88). Sen 3 artiklan nojalla se tuli voimaan 17.7.1998 ja näin ollen sitä sovellettiin päivänä, jona komissio antoi väitettyä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan perustellun lausuntonsa eli 4.8.1999.

4 Direktiivillä 98/50/EY muutettiin muun muassa direktiivin 77/187/ETY 3 artiklan 1 kohdan toista kohtaa, jossa säädetään tämän jälkeen seuraavaa:

"Jäsenvaltiot voivat säätää, että luovuttaja ja luovutuksensaaja ovat luovutuspäivän jälkeen yhdessä vastuussa luovutuspäivänä voimassa olleesta työsopimuksesta tai työsuhteesta johtuvista velvoitteista, jotka ovat syntyneet ennen luovutuspäivää."

5 Direktiivillä 98/50/EY lisättiin myös direktiiviin 77/187/ETY 4 a artikla, joka kuuluu seuraavasti:

"1. Jolleivät jäsenvaltiot toisin säädä, 3 ja 4 artiklaa ei sovelleta sellaisen yrityksen, liikkeen taikka yritys- tai liiketoiminnan osan luovutukseen, jossa on aloitettu luovuttajaa koskeva konkurssimenettely tai muu samankaltainen maksukyvyttömyysmenettely luovuttajan varojen selvittämiseksi, ja sitä toteutetaan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa (joka voi olla toimivaltaisen viranomaisen valtuuttama maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjä).

2. Kun 3 ja 4 artiklaa sovelletaan luovutukseen silloin, kun on aloitettu luovuttajaa koskeva maksukyvyttömyysmenettely (riippumatta siitä, onko kyseinen menettely aloitettu luovuttajan varojen selvittämiseksi), ja edellyttäen, että menettely toteutetaan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa (viranomainen voi olla kansallisessa lainsäädännössä määritetty maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjä), jäsenvaltio voi säätää, että:

a) siitä riippumatta, mitä 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, työsopimuksesta tai työsuhteesta johtuvat ja ennen luovutusta tai maksukyvyttömyysmenettelyn

aloittamista erääntyvät luovuttajan velvoitteet eivät siirry luovutuksensaajalle edellyttäen, että menettely antaa kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti vähintään työntekijöiden suojaa työnantajan maksukyvyttömyystilanteessa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 20 päivänä lokakuuta 1980 annetun neuvoston direktiivin 80/987/ETY mukaisen suojan tapauksissa, joissa tätä direktiiviä sovelletaan; ja/tai vaihtoehtoisesti, että

b) luovutuksensaaja, luovuttaja tai luovuttajan valtaa käyttävä henkilö tai käyttävät henkilöt ja toisaalta työntekijöiden edustajat voivat päättää työntekijöiden työehtojen muuttamisesta työllisyysmahdollisuuksien turvaamiseksi varmistamalla yrityksen, liikkeen tai liiketoiminnan osan toiminnan säilymisen silloin, kun se voimassa olevan lainsäädännön tai käytännön mukaan on mahdollista.

3. Jäsenvaltio voi soveltaa 2 kohdan b alakohtaa luovutuksiin, kun luovuttaja on kansallisessa lainsäädännössä määritellyissä vakavissa taloudellisissa vaikeuksissa, edellyttäen että toimivaltainen viranomainen on antanut kyseisestä tilasta ilmoituksen ja että sitä on mahdollista oikeudellisesti valvoa, jos kansallisessa lainsäädännössä oli tällaiset säännökset voimassa 17 päivänä heinäkuuta 1998.

— —

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sellaisten vilpillisten maksukyvyttömyysmenettelyjen estämiseksi, joiden tarkoituksena on kiertää tämän direktiivin mukaisia työntekijöiden oikeuksia."

6 Italian siviililain 2112 §:ssä, sellaisena kuin se oli oikeudenkäyntiä edeltäneen hallinnollisen menettelyn aikana, säädetään seuraavaa:

"Yrityksen luovutus

1) Kun yritys luovutetaan, työsuhde jatkuu luovutuksensaajan kanssa ja työntekijä säilyttää kaikki siihen perustuvat oikeutensa.

2) Luovuttaja ja luovutuksensaaja vastaavat yhteisvastuullisesti kaikista niistä saatavista, jotka työntekijällä oli yrityksen luovutuspäivänä. Siviiliprosessilain 410 §:ssä ja 411 §:ssä tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti luovuttaja voidaan työntekijän suostumuksella vapauttaa työsuhteesta johtuvista velvoitteista.

3) Luovutuksensaajan on sovellettava sellaisissa työehtosopimuksissa vahvistettuja taloudellisia ja normatiivisia toimenpiteitä, mukaan lukien yrityksen sopimukset, jotka olivat voimassa luovutuspäivänä aina näiden sopimusten voimassaolon päättymiseen asti, jos niitä ei korvata muilla luovutuksensaajan yritykseen sovellettavilla työehtosopimuksilla.

4) Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan myös yritystä koskeviin nautinta- ja vuokrausoikeuksiin."

7 Lain nro 428/1990 47 §:n 5 ja 6 momentissa, jotka ovat jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohteena, säädetään puolestaan seuraavaa:

"Kun luovutetaan sellainen yritys tai yrityksen tuotantoyksikkö, jonka CIPI [talouspolitiikan koordinoinnista vastaava ministeriöiden välinen komitea] on 12.8.1977 annetun lain nro 675 2 §:n 5 momentin c kohdan mukaisesti todennut olevan kriisitilassa, tai yritys, joka on asetettu konkurssiin tai jonka omaisuuden käyttämisestä velkojen maksuun on vahvistettu akordi, tai yritys, joka on asetettu pakkoselvitystilaan, tai yritys, joka on asetettu erityishallintoon, ja kun toimintaa ei ole tarkoitus jatkaa tai kun toiminta on keskeytynyt ja edellisissä momenteissa tarkoitetut neuvottelut ovat päättyneet sopimukseen, jossa ainakin osa työpaikoista on turvattu, niihin työntekijöihin, jotka siirtyvät uudelle omistajalle, ei sovelleta siviililain 2112 §:ää, paitsi jos sopimuksessa on sovittu tästä edullisemmin. Sopimuksessa voidaan lisäksi sopia, että luovutus ei koske ylimääräistä henkilöstöä ja että se jää kokonaan tai osaksi luovuttajan palvelukseen.

Niillä työntekijöillä, joita luovutuksensaaja, vuokraaja tai uusi yrittäjä ei ota palvelukseensa, on etusijaoikeus niissä työhönottomenettelyissä, joita viimeksi mainitut suorittavat vuoden ajan luovutuksesta lukien taikka työehtosopimuksissa vahvistetun pidemmän ajan. Siviililain 2112 §:ää ei sovelleta edellä mainittuihin työntekijöihin, jotka luovutuksensaaja, vuokraaja tai uusi yrittäjä ottaa palvelukseensa yrityksen luovutuksen jälkeen."

Oikeudenkäyntiä edeltänyt hallinnollinen menettely

8 Komission Italian tasavallalle 16.7.1997 lähettämässä virallisessa huomautuksessa väitetään, että direktiivin 77/187/ETY 3 artiklan 1 kohta ja 4 artiklan

1 kohta on pantu virheellisesti täytäntöön lain nro 428/1990 47 §:n 5 ja 6 momentin sisällön vuoksi. Komissio viittaa väitteensä tueksi erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen kyseisestä direktiivistä vahvistamaan tulkintaan erityisesti asiassa C-472/93, Spano ym., 7.12.1995 antamassaan tuomiossa (Kok. 1995, s. I-4321). Komissio esittää lisäksi seuraavat perustelut:

"Komissio teki 24.2.1997 direktiivin 77/187/ETY muuttamisesta muutetun ehdotuksen (asiakirja KOM(97) 60 lopullinen). Tämän ehdotuksen tarkoituksena on sallia suurempi jousto silloin, kun kyseessä ovat maksukyvyttömyysmenettelyn yhteydessä tehdyt luovutukset, mikä jollakin tavoin muistuttaa Italian lainsäädäntöä. Haluaisin kuitenkin joka tapauksessa täsmentää, että Italian lakia on mukautettava, vaikka direktiivin muutos hyväksyttäisiinkin sellaisena kuin komissio on ehdottanut. Direktiiviehdotus ei koskekaan hallintoviranomaisen pelkkää toteamusta kriisistä ja tarkistetut säännökset edellyttävät maksukyvyttömyysmenettelystä säätämistä."

9 Tutkittuaan Italian viranomaisten 16.9.1997 päivätyssä kirjeessä antamaa vastausta komissio antoi 4.8.1999 perustellun lausunnon. Siinä todetaan seuraavaa:

"Italian tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 77/187/ETY — — ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska — — se on pitänyt voimassa 29.12.1990 annetun lain nro 428 47 §:n 5 ja 6 momentin säännökset, joissa

— sallitaan se, että liikkeenluovuttajan ei tarvitse automaattisesti siirtää luovutuksensaajalle kaikkia työsopimuksia tai työsuhteita yrityksissä, joiden omaisuuden käyttämisestä velkojen maksuun on vahvistettu akordi, sekä yrityksissä, jotka on asetettu erityishallintoon, kun ne jatkavat toimintaansa siirron jälkeen, ja

— ei säädetä 'taloudellisessa kriisitilassa' oleviksi julistettujen yritysten osalta työntekijöiden ja työsopimuksesta tai työsuhteesta johtuvien velkojen siirrosta luovuttajalta luovutuksensaajalle.

EY 226 artiklan toisen kohdan nojalla komissio kehottaa Italian tasavaltaa toteuttamaan tämän perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden määräajassa sen tiedoksisaamisesta lukien."

10 Perustellun lausunnon 4 kohdassa komissio viittaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, johon on vedottu virallisessa huomautuksessa, ja 5 kohdassa se toteaa seuraavaa:

"Komission on tämän jälkeen täsmennettävä, että uudella direktiivillä 98/50/EY ei ole voitu lähentää Italian lainsäädäntöä niin, että siitä olisi tullut täysin yhteensoveltuva yhteisön oikeuden kanssa, vaikka tässä direktiivissä sallitaankin tietty jousto vaikeuksissa olevien yritysten luovutusten suhteen — — ."

11 Perusteltu lausunto sisältää jäljempänä 5 kohdassa sekä 6 kohdassa analyysin, jolla on tarkoitus perustella mainittua päätelmää direktiivillä 98/50/EY direktiiviin 77/187/ETY lisätyn 4 a artiklan vaikutuksista.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

12 Esittämättä muodollisesti yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 91 artiklan mukaista oikeudenkäyntiväitettä Italian hallitus väittää pääasiallisesti, että kanne on jätettävä tutkimatta. Sen mukaan direktiiviä 77/187/ETY on virallisen huomautuksen jälkeen mutta ennen perustellun lausunnon tiedoksi antamista olennaisin osin muutettu direktiivillä 98/50/EY, erityisesti siltä osin kuin on kyse 3 ja 4 artiklan soveltamisesta konkurssimenettelyihin, maksukyvyttömyysmenettelyihin ja vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen. Komissio otti perustellussa lausunnossaan nämä muutokset huomioon, mutta se ei rajoittanut ajallisesti Italian tasavaltaa vastaan esitettyjä väitteitä. Näin ollen näiden väitteiden sisältöä oli, jos ei laajennettu, niin ainakin muutettu verrattuina niihin, jotka oli esitetty virallisessa huomautuksessa.

13 Komissio väittää, että sen toteamat yhteisön oikeuden rikkomiset ovat samoja perustellussa lausunnossa ja virallisessa huomautuksessa. Se huomauttaa, että kyseessä on direktiivin 77/187/ETY 3 ja 4 artiklan rikkominen. Perustellussa lausunnossa ja kannekirjelmässä olevat viittaukset direktiivin 98/50/EY säännöksiin on esitetty vain komission näkökannan tueksi ja sen osoittamiseksi, että direktiivin 77/187/ETY rikkominen ei ole loppunut direktiivin 98/50/EY voimaantulon vuoksi ja että sitä päinvastoin edelleen samalla tavoin rikotaan. Lisäksi olisi ristiriitaista, että aikaisempaa direktiiviä muuttavan direktiivin voimaantulo sallisi jäsenvaltion jatkaa direktiivin säännösten rikkomista, vaikka sen sisältöä ei ole muutosdirektiivillä muutettu.

14 Näitä komission esittämiä perusteluja ei voida nyt esillä olevassa asiassa hyväksyä.

15 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sen arvioiminen, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on todellakin tehtävä ottaen huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. mm. asia C-200/88, komissio v. Kreikka,

tuomio 27.11.1990, Kok. 1990, s. I-4299, 13 kohta ja asia C-299/01, komissio v. Luxemburg, tuomio 20.6.2002, Kok. 2002, s. I-5899, 11 kohta). EY 226 artiklan toisen kohdan mukaan komissio ei voi enää saattaa asiaa yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jos jäsenvaltio on lopettanut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen ennen sille asetetun määräajan päättymistä.

16 Nyt esillä olevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuimen pitäisi tutkia tilannetta sellaisena kuin se oli lokakuussa 1999 eli kaksi kuukautta sen jälkeen, kun perusteltu lausunto oli annettu tiedoksi Italian tasavallalle. Kyseisenä ajankohtana direktiivi 98/50/EY oli kuitenkin jo ollut voimassa yli vuoden. Kuten tämän tuomion 5 kohdassa todetaan, tällä direktiivillä lisättiin direktiiviin 77/187/ETY 4 a artikla, jonka perusteella jäsenvaltion on mahdollista tietyssä määrin ja tietyissä olosuhteissa olla soveltamatta viimeksi mainitun direktiivin 3 ja 4 artiklan säännöksiä. Ei ole poissuljettua, että komission kanteessa tarkoitetut säännökset eli lain nro 428/1990 47 §:n 5 ja 6 momentti voisivat yksittäistapauksissa/ mahdollisesti ainakin osittain vastata kyseisessä 4 a artiklassa mainittuja edellytyksiä. Perustellussa lausunnossa on sitä paitsi kaksi kokonaista kohtaa, joilla pyritään osoittamaan, että kyseisen artiklan käyttöön ottamisesta huolimatta edellä mainittu laki on edelleen ristiriidassa direktiivin 77/187/ETY 3 ja 4 artiklan kanssa (ks. tämän tuomion 10 ja 11 kohta). Sitä vastoin heinäkuussa 1997 annettu virallinen huomautus ei sisällä, eikä se voisikaan sisältää, tämän lain analysointia suhteessa direktiivin 77/187/ETY 4 a artiklaan, jota ei silloin vielä ollut olemassa. Kuten tämän tuomion 8 kohdassa todetaan, komissio on virallisessa huomautuksessaan vedonnut vain direktiivin 77/187/ETY muuttamisesta tekemäänsä muutettuun ehdotukseen, jonka tekstiä neuvosto ei hyväksynyt sellaisenaan antaessaan direktiivin 98/50/EY. Italian viranomaiset, jotka vastasivat huolellisesti syyskuussa 1997 komission viralliseen huomautukseen, eivät siis voineet oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn tässä vaiheessa varmistaa Italian tasavallan puolustusta ottamalla huomioon direktiivin 77/187/ETY 4 a artiklan, kun taas tämä säännös, jonka vaikutuksesta lievennettiin jäsenvaltioiden velvollisuuksia, oli voimassa lokakuussa 1999, kun perustellussa lausunnossa vahvistettu määräaika päättyi, ja kun se on voinut vaikuttaa Italian lainsäädännön yhteensoveltuvuutta kyseisen direktiivin kanssa koskevaan arviointiin.

17 Muistutettakoon, että oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa pyritään antamaan kyseessä olevalle jäsenvaltiolle tilaisuus mukautua yhteisön oikeudessa sille ase-

tettuihin velvoitteisiin tai tehokkaasti puolustautua komission esittämiä väitteitä vastaan (ks. asia 293/85, komissio v. Belgia, tuomio 2.2.1988, Kok. 1988, s. 305, 13 kohta ja asia C-266/94, komissio v. Espanja, määräys 11.7.1995, Kok. I-1975, 16 kohta). Tämän menettelyn säännönmukaisuus on siten EY:n perustamissopimuksessa tarkoitettu olennainen tae kysymyksessä olevan jäsenvaltion oikeuksien suojelemiseksi. Vain silloin, kun tätä taetta noudatetaan, yhteisöjen tuomioistuin voi kontradiktorisessa menettelyssä ratkaista, onko jäsenvaltio todella jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, niin kuin komissio on väittänyt (em. määräys komissio v. Espanja, 17 ja 18 kohta). Virallisen huomautuksen tarkoituksena on erityisesti riidan kohteen määrittely oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa ja antaa jäsenvaltiolle, jota kehotetaan esittämään huomautuksensa, tarvittavat tiedot puolustuksensa valmistelemiseksi.

18 Näin ollen perusteltu lausunto ja asian saattaminen yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi EY 226 artiklan toisen kohdan nojalla ovat sääntöjenvastaisia, kun otetaan puolustautumisoikeudet huomioon, koska niissä vedotaan muihin yhteisön säännöksiin kuin niihin, joihin vedotaan virallisessa huomautuksessa, ja koska oikeudellisen tilanteen muuttuminen on voinut vaikuttaa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa koskevaan arviointiin.

19 Edellä esitetyistä seikoista johtuu, että komission kanne on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

20 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Italian tasavalta on vaatinut komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne jätetään tutkimatta.**

2) **Euroopan yhteisöjen komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Puissochet Schintgen Gulmann

Macken Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä kesäkuuta 2003.

R. Grass J.-P. Puissochet

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja